Till riksdagens finansutskott, bostads- och miljödelegationen

20.10.2015

Ärende: **Utlåtande om budgetpropositionen (HE 30/2015 vp) avsnitt 35.01**

Natur och Miljö uttrycker sin tacksamhet över möjligheten att ge ett utlåtande i ärendet och vill som sin åsikt framföra följande:

Allmänna synpunkter på avsnitt 35.01

Regeringen föreslår i budgetpropositionen att anslagen för miljö- och naturskydd (35.01.10) skulle skäras ner med 21,6 miljoner euro, vilket motsvarar 17 % jämfört med budgeten för år 2015. Den största nedskärningen gäller anskaffning av naturskyddsområden (35.10.63), där nedskärningen är hela 30,4 miljoner euro (62 %). Det här innebär en dramatisk nedprioritering av arbetet för att bevara den biologiska mångfalden i Finland. Effekten förstärks av att regeringen samtidigt starkt främjar en ökad användning av förnyelsebara naturresurser, främst virke. Det intensiva skogsbruket är det största hotet mot de skogslevande arterna i Finland. Om inte Metsoprogrammet får betydligt mera resurser för ersättningar till skogsägare, kommer de ökade avverkningsmängderna även att drabba skogar med höga naturvärden.

Natur och Miljö är också synnerligen bekymrad över att resurserna för vattenskydd och miljövård skärs ner med 5,8 milj euro (43 %) i regeringens proposition. Vattendragens tillstånd berör alla finländare och Finland har en lång tradition av vattenskyddsarbete. Vattendragens tillstånd är dock inte på långt när i tillfredsställande skick. Vid sydkusten är riklig förekomst av blågröna alger under sommar fortfarande ett allvarligt problem och risken är uppenbar att läget försämras också i Bottenhavet. Även om hela Östersjön lider av övergödning är utsläppen från de lokala källorna den primära orsaken till algblomning i skärgården.

Natur och Miljö välkomnar de ökade anslagen (+ 3 milj euro) för Forststyrelsens naturtjänster, som gör ett värdefullt arbete för att främja naturens biologiska mångfald och finländarnas välmående genom rekreation i naturen.

Natur och Miljö anser att de ökade anslagen (+2 milj euro) på moment 35.10.22 kan ha en stor betydelse för utveckling av kretsloppsbaserade lösningar, som förebygger övergödning av vattendragen (punkterna 6–8). Det är viktigt att samordna användningen av dessa medel med stöden som beviljas inom ramen för landsbygdsprogrammet.

Moment 35.01.65

Regeringen föreslår i budgetpropositionen, att anslagen för moment 35.01.65 minskar med 336 000 euro till 1,7 miljoner euro år 2016. Från detta moment betalas statsbidrag till riksomfattande miljöorganisationer. Enligt regeringsprogrammet skulle nedskärningen i understöd till organisationer vara 266 000 euro. Detta skulle drabba organisationernas verksamhet kraftigt.

År 2015 erhöll Natur och Miljö 125 000 euro i statsbidrag. År 2014 var statsbidraget 135 000 euro, vilket utgjorde 17 % av organisationens totala intäkter.

Statsbidraget för miljöorganisationsverksamhet utgör en viktig grundfinansiering för Natur och Miljö. Natur och Miljö arbetar kostnadseffektivt och volontärer bidrar på många sätt till verksamheten. Natur och Miljö fungerar med sina 3200 personmedlemmar och 20 lokalföreningar som en länk mellan förvaltningen och medborgarsamhället.

Genom att medverka i kommittéer och arbetsgrupper, genom att ge utlåtanden och andra typer av ställningstaganden och genom att delta i den offentliga miljödebatten bidrar Natur och Miljö med sakkunskap och ett medborgarperspektiv till beredning av strategier, program och lagstiftning på nationell nivå. Genom publikevenemang, tidskriften Finlands Natur, egna rapporter och broschyrer, webbportalen www.naturochmiljo.fi samt via sociala medier sprider vi information på svenska till allmänheten.

Ett annat centralt arbetsfält är miljöfostran för barn och unga, som utgör omkring hälften av förbundets ekonomi. Natur och Miljö driver tre naturskolor, som årligen betjänar cirka 4000 elever samt fortbildar lärare. Vi producerar undervisningsmaterial och stöder miljöarbete i daghem och skolor. Vi ordnar också naturläger samt ordnar andra fritidsaktiviter för barn och unga som är intresserade av naturen och miljöfrågor.

Natur och Miljö anser, att budgetmomentet 35.01.65 har en synnerligen stor betydelse för arbetet för en mer hållbar utveckling i Finland genom att skapa förutsättningar för långsiktig och mångsidig medborgaraktivitet.

Natur och Miljö vill slutligen fästa delegationens uppmärksamhet vid det faktum att många nationella natur- och miljöorganisationer bedriver en omfattande verksamhet inom miljöfostranfältet. Det finns klart behov av att förtydliga huruvida medel avsatta för punkt 5) även kan beviljas till organisationer som erhåller statsbidrag enligt punkt 1).

Högaktningsfullt,

Natur och Miljö rf

Bernt Nordman, verksamhetsledare
045 2700313, bernt.nordman@naturochmiljo.fi